

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

CARINSKA UPRAVA

Zagreb, kolovoz 2011.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O CARINSKOJ UPRAVI	2
	Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	2
	Financijski izvještaji	2
	Programi financirani u 2010.	6
II.	REVIZIJA ZA 2010.	7
	Ciljevi i područja revizije	7
	Metode i postupci revizije	7
	Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2009.	7
	Nalaz za 2010.	9
III.	MIŠLJENJE	13

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/11-01/19
URBROJ: 613-02-01-11-6

Zagreb, 23. kolovoza 2011.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
CARINSKE UPRAVE ZA 2010.

Na temelju odredbi članka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11) obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Ministarstva financija, Carinske uprave (dalje u tekstu: Carinska uprava) za 2010.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije su provedeni u razdoblju od 2. svibnja do 23. kolovoza 2011.

I. PODACI O CARINSKOJ UPRAVI

Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

Odredbama Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva financija (Narodne novine 43/05, 114/05, 14/06, 138/06, 127/07, 14/08, 27/08, 29/09, 23/11), određen je djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo Carinske uprave. Carinska uprava je upravna organizacija u sastavu Ministarstva financija koja priprema stručne podloge za utvrđivanje ekonomske i razvojne politike u području carinskog i trošarinskog sustava i sustava carinske i izvancarinske zaštite, obavlja provjeru fizičkih i pravnih osoba u skladu s carinskim, trošarinskim i drugim propisima na području Republike Hrvatske, odobrava i provodi carinski dopušteno postupanje ili uporabu robe, prati naplatu prihoda državnog proračuna po osnovi carine, trošarina, posebnih poreza i drugih davanja, obavlja nadzor i kontrolu obračuna navedenih prihoda državnog proračuna, obavlja poslove prisilne naplate carine, trošarina, posebnih poreza i drugih davanja, sprječava i otkriva carinske i devizne prekršaje i prekršaje u pogledu trošarina i posebnih poreza i kaznena djela u carinskim i trošarinskim stvarima, vodi upravni i prekršajni postupak zbog povreda carinskih i trošarinskih propisa i propisa o posebnim porezima, te obavlja druge poslove na temelju posebnih propisa ili poslove koje odredi ministar financija.

Sredstva za obavljanje djelatnosti ostvarena su iz državnog proračuna (96,0%), te pomoći iz inozemstva (darovnica) i od subjekata unutar opće države (4,0%).

Carinska uprava obavlja djelatnost u Središnjem uredu u Zagrebu i 17 carinarnica sa sjedištima u Zagrebu, Krapini, Osijeku, Varaždinu, Puli, Rijeci, Splitu, Koprivnici, Šibeniku, Zadru, Pločama, Dubrovniku, Slavonskom Brodu, Vukovaru, Virovitici, Karlovcu i Otočcu.

U Središnjem uredu Carinske uprave su ustrojene sljedeće ustrojstvene jedinice: Služba za protokol, odnose s javnošću i koordinaciju aktivnosti Carinske uprave, Služba za unutarnji nadzor i kontrolu, Služba za upravljanje ljudskim potencijalima i pravne poslove, Služba za financije, Služba za obvezna davanja, Služba za carinski sustav i procedure, Služba za međunarodnu suradnju i europske integracije, Služba za trošarine, Služba za carinsku tarifu, vrijednost, podrijetlo i laboratorij, Služba za nadzor, te Služba za informacijski sustav, statistike i analize. Unutar službi su ustrojeni odjeli i odsjeci.

Pravilnikom o unutarnjem redu Ministarstva financija iz lipnja 2009. i veljače 2011., za obavljanje poslova iz djelokruga Carinske uprave predviđen je 4 201 zaposlenik. Koncem 2010. Carinska uprava je imala 3 201 zaposlenika.

Ravnatelj Carinske uprave do 29. rujna 2010. je bio Mladen Barišić, od 30. rujna do 16. veljače 2011. privremena ravnateljica je bila Vesna Kadić Komadina, a od 17. veljače 2011., ravnatelj je Hrvoje Čović.

Financijski izvještaji

Carinska uprava vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, te Bilješke uz financijske izvještaje.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, ukupni prihodi su planirani u iznosu 667.442.825,00 kn, a ostvareni su u iznosu 619.944.816,00 kn, što je za 47.498.009,00 kn ili 7,1% manje od planiranih.

U tablici broj 1 se daju podaci o planiranim i ostvarenim prihodima za 2010.

Tablica broj 1

Planirani i ostvareni prihodi za 2010.

u kn

Redni broj	Prihodi	Planirano	Ostvareno	Ostvarenje u %	Udjel ostvarenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Prihodi iz proračuna za financiranje redovne djelatnosti	610.128.982,00	574.033.187,00	94,1	92,6
2.	Prihodi od administrativnih pristojbi i po posebnim propisima	21.800.000,00	21.196.288,00	97,2	3,4
3.	Pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar opće države	35.513.843,00	24.715.341,00	69,6	4,0
Ukupno		667.442.825,00	619.944.816,00	92,9	100,0

Prihodi iz proračuna za financiranje redovne djelatnosti se odnose na prihode za financiranje rashoda poslovanja u iznosu 540.120.504,00 kn i prihode za financiranje rashoda za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 33.912.683,00 kn. U okviru prihoda iz proračuna su iskazani prihodi za financiranje (učešće iz državnog proračuna) projekata iz programa PHARE 2006 u iznosu 4.827.258,00 kn, programa IPA 2007 u iznosu 4.481.502,00 kn, te programa IPA 2010 za sudjelovanje u programu zajednice CUSTOMS 2013 u iznosu 99.707,00 kn.

Prihodi od administrativnih pristojbi i prema posebnim propisima su ostvareni od prodaje markica za označavanje duhanskih prerađevina, alkohola i alkoholnih pića, te kave. Prihodi su namjenski određeni i korišteni za financiranje tiskanja navedenih markica. Carinska uprava je u 2010. raspolagala prihodima po posebnim propisima u ukupnom iznosu 21.999.336,00 kn, od čega se na sredstva prenesena iz 2009. odnosi 803.048,00 kn, a 21.196.288,00 kn je ostvareno tijekom 2010. Iz navedenih sredstava u 2010. je utrošeno 20.339.094,00 kn, a neutrošena sredstva koncem 2010. u iznosu 1.660.242,00 kn, prenesena su u 2011.

Prihodi od pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar opće države u iznosu 24.715.341,00 kn se odnose na pomoći namijenjene financiranju provedbe programa Europske unije PHARE 2005, PHARE 2006 i IPA 2007 u ukupnom iznosu 24.278.563,00 kn, te na primljene tekuće potpore od međunarodnih organizacija na ime povrata dijela rashoda za službena putovanja za sudjelovanje u provedbi programa zajednice CUSTOMS 2013 u iznosu 436.778,00 kn.

Prema obrazloženju, ukupni prihodi su ostvareni manje za 47.498.009,00 kn od planiranih, jer su planirana a nisu isplaćivana sredstva za Božićnicu, nisu provedene planirane nabave vezane uz informacijski sustav, zbog provođenja mjera racionalizacije rashoda za usluge te kašnjenja u provedbi projekata iz programa IPA 2007.

Značajnije odstupanje ostvarenih prihoda u odnosu na plan je kod prihoda od pomoći iz inozemstva koji su ostvareni za 10.798.502,00 kn manje od planiranog iznosa. Prema obrazloženju, razlog odstupanja je kašnjenje u provedbi natječaja za projekt iz programa IPA 2007 - Nabava opreme za mobilne jedinice za suzbijanje krijumčarenja, te zbog kašnjenja završetka građevinskih radova na preuređenju i izgradnji centralnog carinskog laboratorija zbog čega nije mogao započeti twinning projekt ni isporuka opreme iz programa Europske unije IPA 2007 - Razvoj carinskog laboratorija - twinning i nabava opreme. Ugovori o nabavi opreme za mobilne jedinice za suzbijanje krijumčarenja su zaključeni koncem 2010., a realizacija se očekuje u 2011.

Prema podacima iz Izvještaja o приходima i rashodima, primicima i izdacima, ukupni rashodi su planirani u iznosu 667.442.825,00 kn, a izvršeni su u iznosu 600.893.970,00 kn, što je za 66.548.855,00 kn ili 10,0% manje od planiranih.

U tablici broj 2 se daju podaci o planiranim i izvršenim rashodima za 2010.

Tablica broj 2

Planirani i izvršeni rashodi za 2010.

u kn

Redni broj	Rashodi	Planirano	Izvršeno	Izvršenje u %	Udjel izvršenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Rashodi za zaposlene	388.997.000,00	382.689.179,00	98,4	63,7
2.	Materijalni rashodi	221.531.873,00	188.728.866,00	85,2	31,4
3.	Financijski rashodi	0,00	11.659,00	-	-
4.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	56.913.952,00	29.464.266,00	51,8	4,9
	Ukupno	667.442.825,00	600.893.970,00	90,0	100,0
	Višak prihoda	0,00	19.050.846,00	-	-

Višak prihoda na koncu 2010. iznosi 19.050.846,00 kn, što s prenesenim manjkom prihoda iz ranijih razdoblja u iznosu 10.933.736,00 kn čini višak prihoda raspoloživ u slijedećem razdoblju u iznosu 8.117.110,00 kn. Iskazani višak prihoda na koncu 2010. najvećim dijelom je rezultat ostvarenih prihoda u iznosu 17.379.856,00 kn koji su u financijskim izvještajima iskazani na potraživanjima za dane predujmove, a rashodi će se evidentirati u 2011., nakon isporuke imovine za koje su dani predujmovi, te neutrošenih prihoda ostvarenih prema posebnim propisima u iznosu 1.660.242,00 kn.

Rashodi za zaposlene se odnose na plaće u iznosu 304.307.081,00 kn, doprinose na plaće u iznosu 67.359.888,00 kn, naknade za godišnji odmor u iznosu 3.932.500,00 kn, razliku naknade Božićnice za 2009. u iznosu 2.021.250,00 kn, jubilarne nagrade u iznosu 1.693.224,00 kn, dar djeci u iznosu 1.375.800,00 kn, pomoći 1.211.585,00 kn (za bolovanja duže od 90 dana i druge pomoći), te otpremnine u iznosu 787.851,00 kn.

Materijalni rashodi se odnose na rashode za usluge u iznosu 144.837.741,00 kn, naknade troškova zaposlenima u iznosu 25.632.744,00 kn, materijal i energiju u iznosu 16.415.012,00 kn, te druge materijalne rashode u iznosu 1.843.369,00 kn.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine se odnose na rashode za dodatna ulaganja na građevinskim objektima u iznosu 12.101.116,00 kn, nabavu računalnih licenci u iznosu 8.497.966,00 kn, nabavu računalnih programa u iznosu 4.845.815,00 kn, te nabavu postrojenja i opreme u iznosu 4.019.369,00 kn.

Značajnija odstupanja se odnose na rashode za nabavu nefinancijske imovine koji su ostvareni za 27.449.686,00 kn manje od planiranog iznosa, jer su ostvareni prihodi na temelju ugovora zaključenih u okviru programa Europske unije IPA 2007 za nabavu prijevoznih sredstava i opreme u iznosu 17.379.856,00 kn evidentirani u potraživanjima za dane predujmove, s obzirom da osnovna sredstva nisu isporučena. Rashodi će biti evidentirani nakon isporuke osnovnih sredstava, koja je ugovorena nakon lipnja 2011. Ulaganja u računalne programe ostvarena su za 3.379.100,00 kn manje od planiranog iznosa. Do odstupanja je došlo zbog sadržajnih i tipografskih pogrešaka u dostavljenom konačnom izvješću za projekt EMCS faza 3 - Razvoj softvera, koje je izvršitelj usluga dostavio Središnjoj agenciji za financiranje i ugovaranje, te se radi navedenog nije moglo izvršiti završno plaćanje u 2010. Konačno izvješće je odobreno u siječnju 2011., te je izvršeno završno plaćanje.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance, na dan 31. prosinca 2010., ukupna vrijednost imovine, te obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 176.467.390,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2010.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2010.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Nefinancijska imovina	122.883.992,00	119.178.801,00	97,0
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	2.324.119,00	2.324.119,00	100,0
1.2.	Građevinski objekti	60.716.640,00	66.908.444,00	110,2
1.3.	Postrojenja i oprema	28.797.616,00	20.736.921,00	72,0
1.4.	Prijevozna sredstva	8.331.581,00	3.733.745,00	44,8
1.5.	Druga nefinancijska imovina	22.714.036,00	25.475.572,00	112,2
2.	Financijska imovina	42.141.737,00	57.288.589,00	135,9
2.1.	Novčana sredstva	77.088,00	162.476,00	210,8
2.2.	Potraživanja	9.780.417,00	24.591.518,00	251,4
2.3.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	32.284.232,00	32.534.595,00	100,8
Ukupno imovina		165.025.729,00	176.467.390,00	106,9
3.	Obveze	53.075.474,00	49.171.481,00	92,6
4.	Vlastiti izvori	111.950.255,00	127.295.909,00	113,7
Ukupno obveze i vlastiti izvori		165.025.729,00	176.467.390,00	106,9

Vrijednosno značajniji građevinski objekti se odnose uredske objekte Središnjeg ureda u vrijednosti 38.498.607,00 kn, Carinarnice Split u vrijednosti 10.713.307,00 kn, Carinarnice Osijek u vrijednosti 10.029.980,00 kn, te Carinarnice Slavonski Brod u vrijednosti 3.891.354,00 kn.

Postrojenja i oprema se odnose na uredsku opremu i namještaj u vrijednosti 12.095.336,00 kn, komunikacijsku opremu u vrijednosti 4.730.426,00 kn, instrumente, uređaje i strojeve u vrijednosti 3.163.895,00 kn te druga postrojenja i opremu u vrijednosti 747.264,00 kn.

Druga nefinancijska imovina se odnosi na vrijednost računalnih licenci u iznosu 15.819.746,00 kn i računalne programe u vrijednosti 9.655.826,00 kn.

Potraživanja se odnose na dane predujmove za nabavu prijevoznih sredstava i opreme za carinski laboratorij u iznosu 17.379.856,00 kn, potraživanja od Hrvatskoga zavoda za zdravstveno osiguranje za bolovanja zaposlenika preko 42 dana u iznosu 5.509.098,00 kn, potraživanja iz državnog proračuna za ostvarene, a neiskorištene prihode po posebnim namjenama u iznosu 1.660.243,00 kn, od zaposlenih u iznosu 34.264,00 kn, te druga potraživanja u iznosu 8.057,00 kn. Od ukupnih potraživanja, na dospjela se odnosi 7.211.662,00 kn, a na nedospjela 17.379.856,00 kn.

Obveze se odnose na kratkoročne obveze za zaposlene u iznosu 32.534.595,00 kn, obveze za materijalne rashode u iznosu 10.844.206,00 kn, obveze prema državnom proračunu za bolovanja preko 42 dana (po naplati od Hrvatskoga zavoda za zdravstveno osiguranje) u iznosu 5.509.098,00 kn, obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 79.332,00 kn, te druge tekuće obveze u iznosu 204.250,00 kn. Obveze za materijalne rashode se odnose na obveze prema mjesečnim računima dobavljača zaprimljenim koncem 2010. za isporuke koje se kontinuirano koriste tijekom godine. Obveze iskazane na koncu 2010. su podmirene do konca veljače 2011.

Rashodi budućeg razdoblja u iznosu 32.534.595,00 kn se odnose na rashode za plaće za prosinac 2010. isplaćene u siječnju 2011.

Koncem 2010. vrijednost ukupne imovine je veća za 11.441.661,00 kn u odnosu na stanje iskazano početkom godine. Vrijednosno značajnije povećanje imovine se odnosi na povećanje potraživanja u iznosu 14.811.101,00 kn i vrijednosti građevinskih objekata u iznosu 6.191.804,00 kn. Istodobno značajnije smanjenje vrijednosti imovine se odnosi na smanjenje vrijednosti postrojenja i opreme u iznosu 8.060.695,00 kn, te vrijednosti prijevoznih sredstava u iznosu 4.597.836,00 kn. Potraživanja na koncu 2010. su veća najvećim dijelom zbog iskazanih danih predujmova za nabavu prijevoznih sredstava i opreme u iznosu 17.379.856,00 kn, a kojih u 2009. nije bilo. Povećanje vrijednosti građevinskih objekata odnosi se na izvršena dodatna ulaganja na građevinskim objektima, a smanjenje vrijednosti postrojenja i opreme i prijevoznih sredstava na obračunani ispravak vrijednosti.

Programi financirani u 2010.

Poslovanje Carinske uprave se provodilo kroz dva programa: Osnovnu djelatnost Carinske uprave i Međunarodnu suradnju. U okviru navedenih programa su planirane sljedeće aktivnosti: Administracija i upravljanje Carinske uprave, Modernizacija i opremanje Carinske uprave, Integracija hrvatskog carinskog informacijskog sustava s carinskim informacijskim sustavom Europske unije u okviru programa PHARE 2006, Razvoj carinskog laboratorija, Pomoć u tranziciji i jačanje institucija, Nabava opreme za potrebe suzbijanja krijumčarenja u okviru programa IPA 2007, te sudjelovanje u programu zajednice CUSTOMS 2013 u okviru programa IPA 2010.

II. REVIZIJA ZA 2010.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja,
- analizirati ostvarenje prihoda i primitaka, te izvršenje rashoda i izdataka u skladu s planom,
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima,
- provjeriti i ocijeniti učinkovitost korištenja sredstava, te
- provjeriti druge aktivnosti vezane uz poslovanje Carinske uprave.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa, te dokumentacija i informacije putem medija o poslovanju Carinske uprave. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima su uspoređeni s podacima iz prethodne godine i s podacima iz plana, s ciljem određivanja područja rizika. Provjerene su poslovne knjige te dokumentacija koja služi kao dokaz o nastalim poslovnim promjenama (ugovori, sporazumi, obračun plaća i naknada zaposlenicima, izvodi, računi, temeljnice s privicima, narudžbenice, zapisnici i druga dokumentacija). Ispitana je dosljednost primjene zakona, pravila, procedura i drugih internih akata. Za vrijednosno značajnije stavke na pojedinim računima je obavljeno detaljno testiranje, a vrijednosno manje značajne stavke su testirane metodom uzorka. Primjenom analitičkih postupaka je obavljena analiza značajnih pokazatelja, omjera i trendova, te odstupanja od planiranih veličina. Provjerena je računska točnost izvornih dokumenata i računovodstvenih evidencija. Pribavljena su obrazloženja odgovornih osoba za poslovne događaje u računovodstvenim i drugim evidencijama. Obavljeni su razgovori s pomoćnicima ravnatelja službe za financije, službe za upravljanje ljudskim potencijalima i pravne poslove, službe za obvezna davanja, načelnicima odjela u pojedinim službama, voditeljima odsjeka, te drugim zaposlenicima odgovornim za pojedina područja djelatnosti Carinske uprave.

Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2009.

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Carinske uprave za 2009., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Carinskoj upravi je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju. Revizijom za 2009. su dani sljedeći nalozi i preporuke:

Državni ured za reviziju je naložio ustrojavanje financijskog upravljanja i kontrola u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 141/06) i Pravilnika o provedbi financijskog upravljanja i kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 35/08), te uspostavu zadovoljavajućeg sustava unutarnjih kontrola.

Dani su nalozi vezano za usklađenje stanja nefinancijske imovine u poslovnim knjigama s obavljenim popisom nefinancijske imovine, usklađenje analitičke evidencije potraživanja za carine i carinska davanja s potraživanjima iskazanim u evidenciji koju je Carinska uprava dostavila Ministarstvu financija, Državnoj riznici, te usklađenje iskazanih obveza u Bilanci i glavnoj knjizi s obvezama iskazanim u analitičkoj evidenciji dobavljača, odnosno postupanje u skladu s odredbama Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 27/05 i 2/07), te odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 27/05, 127/07 i 114/10).

Također je naložio namjensko trošenje prihoda u skladu s odredbama Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08).

Revizijom je utvrđeno da je postupljeno prema svim naložima.

Nalozi prema kojima je postupljeno:

- Carinska uprava tijekom 2010. započela je s postupcima ustrojavanja financijskog upravljanja i kontrola u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru i Pravilnika o provedbi financijskog upravljanja i kontrola u javnom sektoru.
- Stanje nefinancijske imovine u poslovnim knjigama usklađeno je s obavljenim popisom nefinancijske imovine, usklađene su analitičke evidencije potraživanja za carine i carinska davanja s potraživanjima iskazanim u evidenciji i izvješću dostavljenom Ministarstvu financija, Državnoj riznici, te su usklađene obveze u Bilanci i glavnoj knjizi s obvezama iskazanim u analitičkoj evidenciji dobavljača.
- Prihodi su utrošeni za planirane namjene u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

Nalaz za 2010.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: sustav unutarnjih financijskih kontrola, djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo, financijski izvještaji, planiranje i računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi, imovina, obveze, programi financirani sredstvima Europske unije, te postupci javne nabave.

Obavljenom revizijom nisu utvrđene nepravilnosti i propusti koji bi značajnije utjecali na istinitost financijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonima i propisima. Radi poboljšanja poslovanja su dane preporuke vezano za sustav unutarnjih financijskih kontrola, evidenciju potraživanja za carine, carinska davanja, posebnih poreza i trošarina, te planiranje rashoda za provedbu programa financiranih sredstvima Europske unije.

1. Sustav unutarnjih financijskih kontrola

1.1. Korisnici proračuna su obvezni uspostaviti sustav unutarnjih financijskih kontrola u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru, Pravilnika o provedbi financijskog upravljanja i kontrola u javnom sektoru i Pravilnika o unutarnjoj reviziji korisnika proračuna (Narodne novine 35/08). Uspostava unutarnjih financijskih kontrola se odnosi na financijsko upravljanje i kontrolu, te na unutarnju reviziju. Carinska uprava je upravna organizacija u sastavu Ministarstva financija. U skladu s navedenim propisima i odredbama Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva financija, u okviru Ministarstva financija (dalje u tekstu: Ministarstvo), ustrojen je Samostalni odjel za financijsko upravljanje, unutarnji nadzor i kontrole, te Samostalna služba za unutarnju reviziju.

Prema spomenutoj Uredbi, Samostalni odjel za financijsko upravljanje, unutarnji nadzor i kontrole, između ostalog, koordinira upravljanje i razvoj metodologija financijskog upravljanja i sustava unutarnjih kontrola u Ministarstvu, sudjeluje i pomaže čelnicima upravnih organizacija i ustrojstvenih jedinica Ministarstva u opisu i popisu poslova, koordinira obavljanje poslova unutarnjeg nadzora nadležnih službi za unutarnji nadzor Porezne uprave i Carinske uprave, te surađuje s odgovornom osobom za financijsko upravljanje i unutarnje kontrole. Do 2010. navedeni odjel obavljao je poslove vezano za sustav unutarnjih financijskih kontrola u Carinskoj upravi.

Koncem 2010., Carinska uprava je započela s ustrojavanjem financijskog upravljanja i kontrola u skladu s odredbama članka 3. Pravilnika o provedbi financijskog upravljanja i kontrola u javnom sektoru. Koncem prosinca 2010. voditeljem za financijsko upravljanje i kontrole u Carinskoj upravi imenovana je pomoćnica ravnatelja Službe za financije. Koncem ožujka 2011. donesen je Plan uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrola u Ministarstvu financija Carinskoj Upravi. Plan sadrži potrebne aktivnosti koje Carinska uprava treba provesti u cilju daljnjeg razvoja sustava financijskog upravljanja i kontrola, rokove u kojima se trebaju provesti, osobe koje su odgovorne za provođenje, te u kojem roku su provedene. U skladu s Akcijskim planom za realizaciju ciljeva i mjera iz Strategije razvoja sustava unutarnjih kontrola u javnom sektoru Republike Hrvatske za razdoblje 2009. - 2011. i Smjernicama za provedbu procesa upravljanja rizicima kod korisnika proračuna, Carinska uprava je djelomično popisala i opisala pojedine poslovne procese koji se odvijaju unutar Središnjeg ureda.

Koncem siječnja 2010., donesena je Odluka o ustrojavanju registra rizika u Carinskoj upravi i imenovan koordinador za rizike zaduženog za prikupljanje podataka o utvrđenim rizicima, njihovo evidentiranje u registar rizika, te za ažuriranje registra.

Samostalna služba za unutarnju reviziju, ustrojena kao zajednička jedinica Ministarstva u skladu s odredbama Pravilnika o unutarnjoj reviziji korisnika proračuna, obavila je tijekom 2010. četiri revizije u Carinskoj upravi. Obavljena je revizija procesa primjene pravila o povlaštenom podrijetlu robe kod zabrane povrata carine ili izuzeća od carine, revizija procesa naplate poreznih potraživanja, revizija procesa plaćanja obveza dobavljačima, te reviziju provedbe preporuka za programe CARDS i PHARE u Jedinici za provedbu projekata Ministarstva financija (Uprava za europske integracije i Carinska uprava). Revizijom su dane preporuke i određeni rokovi provedbe. Carinska uprava je u skladu s rokovima je provela određene preporuke, provođenje pojedinih preporuka je u tijeku ili u pripremi, a neke su prema planu i zadanim rokovima provedbe određene za slijedeće poslovno razdoblje.

Državni ured za reviziju predlaže i dalje razvijati sustav financijskog upravljanja i kontrola u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru i drugim provedbenim propisima.

1.2. Carinska uprava prihvaća prijedlog Državnog ureda za reviziju.

2. Potraživanja

- 2.1. U Bilanci na dan 31. prosinca 2010. su iskazana potraživanja u iznosu 24.591.518,00 kn. Odnose se na potraživanja za dane predujmove za nabavu prijevoznih sredstava i opreme za carinski laboratorij u iznosu 17.379.856,00 kn iz sredstava programa Europske unije IPA 2007, potraživanja od Hrvatskoga zavoda za zdravstveno osiguranje za bolovanje preko 42 dana u iznosu 5.509.098,00 kn, potraživanja iz državnog proračuna za ostvarene, a neiskorištene prihode po posebnim namjenama za financiranje rashoda poslovanja u iznosu 1.660.243,00 kn, potraživanja od zaposlenih u iznosu 34.264,00 kn, te druga potraživanja u iznosu 8.057,00 kn.

Potraživanja za carine i carinska davanja se evidentiraju u informacijskom sustavu Carinske uprave prema carinarnicama, a potraživanja za posebne poreze i trošarine u informacijskom sustavu Porezne uprave, koja je do 2002. bila zadužena za posebne poreze, a od 2002. je u nadležnosti Carinske uprave. Za ubiranje navedenih prihoda je zadužena Carinska uprava i prihod su državnog proračuna. Potraživanja za carine i carinska davanja, te posebne poreze i trošarine koja su prema popisu na koncu 2010. iznosila 2.240.641.064,00 kn, nisu iskazana u glavnoj knjizi i financijskim izvještajima Carinske uprave. Potraživanja nisu iskazana ni u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima državnog proračuna. Potraživanja za carine i carinska davanja, te posebne poreze i trošarine u iznosu 2.240.641.064,00 kn se odnose na potraživanja za carine i carinska davanja u iznosu 1.153.835.641,00 kn, te na potraživanja za posebne poreze i trošarine u iznosu 1.086.805.423,00 kn. Koncem 2010. potraživanja su za 70.592.316,00 kn ili 3,1% manja u odnosu na konac 2009., te za 457.938.976,00 kn ili 17,0% manja u odnosu na konac 2008.

Potraživanja za carine i carinska davanja u iznosu 1.153.835.641,00 kn se odnose na obračun carine, poreza na dodanu vrijednost pri uvozu, posebnog poreza pri uvozu, carinske pristojbe, porez na promet, novčane kazne i prodaju oduzete robe, te potraživanja za druga carinska davanja. Potraživanja na koncu 2010. su veća za 220.775.137,00 kn ili 23,7% u odnosu na konac 2009., kada su iznosila 933.060.504,00 kn. Potraživanja su veća na koncu 2010. radi većeg obujma uvoza i većeg iznosa propisanih obveznih davanja, te zbog promjene odredbi Carinskog zakona (Narodne novine 78/99, 117/99, 73/00, 92/01, 47/03, 140/05, 138/06, 60/08, 45/09 i 56/10) i odredbi Uredbe za provedbu carinskog zakona (Narodne novine 161/03, 69/06, 5/07, 70/08, 76/09 i 29/11), kojima je odgoda plaćanja carinskog duga povećana s deset na 30 dana. U odnosu na konac 2008., navedena potraživanja su na koncu 2010. manja za 227.990.955,00 kn ili 16,5%. Dospjela potraživanja koncem 2010. su iznosila 216.223.691,00 kn, a nedospjela 937.611.950,00 kn. Prema dospelosti potraživanja znatno se promijenila struktura potraživanja za carine i carinska davanja na koncu 2010. u odnosu na konac 2008. i 2009. Dospjela navedena potraživanja na koncu 2008. su imala udjel 45,5% i iznosila su 629.352.156,00 kn, u 2009. su imala udjel 66,0% i iznosila su 615.772.282,00 kn, dok je na koncu 2010. udjel dospjelih potraživanja u ukupnim potraživanjima za carine i carinska davanja 18,7% i iznosila su 216.223.691,00 kn. Vodi se analitička evidencija potraživanja po obvezniku i vrijednosti.

Potraživanja za posebne poreze i trošarine na koncu 2010. su iznosila 1.117.918.347,00 kn i u cijelosti su dospjela. Istodobno su iskazane pretplate unutar pojedinih vrsta posebnih poreza i trošarina u iznosu 31.112.924,00 kn, te su nakon obavljenog zaključnog stanja navedena potraživanja iznosila 1.086.805.423,00 kn. Prema obrazloženju, pretplate nastaju zbog obavljenih uplata obveznika prije zaduženja koje se evidentira u informacijskom sustavu i stanje pretplate traje kratko vrijeme, dok se ne obavi evidentiranje u informacijskom sustavu na temelju dostavljene dokumentacije obveznika. Potraživanja za posebne poreze i trošarine na koncu 2010. su za 291.367.453,00 kn ili 21,1% manja u odnosu na konac 2009., kada su iznosila 1.378.172.876,00 kn, te za 229.948.022,00 kn ili 17,5% manje u odnosu na konac 2008., kada su iznosila 1.316.753.445,00 kn. Vodi se analitička evidencija potraživanja po obvezniku i vrijednosti. Analitičke evidencije potraživanja za carine i carinska davanja, posebne poreze i trošarine na koncu 2010. odgovaraju potraživanjima iskazanim u zadnjem tromjesečnom izvješću koje je Carinska uprava u veljači 2011. dostavila Ministarstvu financija, Državnoj riznici.

Carinska uprava poduzima mjere radi pravodobne naplate prihoda iz svoje nadležnosti, te upućuje opomene radi nepravodobnog plaćanja, donosi rješenja o ovrsi, prijavljuje potraživanja u stečajnu masu i druge mjere. Carinska uprava je izradila više internih uputa o postupanju i mjerama vezano za potraživanja carinskih obveznika, koje se primjenjuju. Mjere koje su poduzete zbog naplate potraživanja imale su pozitivan učinak, jer se vrijednost potraživanja kroz promatrana razdoblja smanjuje, kao i udjel dospjelih potraživanja u ukupnim potraživanjima.

S obzirom da su prihodi od carine, carinskih davanja, posebnih poreza i trošarina prihodi državnog proračuna, Državni ured za reviziju je mišljenja da se potraživanja za navedene prihode trebaju iskazati u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima državnog proračuna, na temelju podataka koje Carinska uprava tromjesečno dostavlja Državnoj riznici. Državni ured za reviziju je navedeno utvrdio i u obavljenim revizijama prethodnih godina.

Predlaže se i nadalje u dogovoru s Ministarstvom financija, Državnom riznicom riješiti problem evidentiranja potraživanja za carine i carinska davanja, te posebnih poreza i trošarina u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima, radi cjelovitog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima za državni proračun.

2.2. *Carinska uprava prihvaća mišljenje i prijedlog Državnog ureda za reviziju.*

3. Programi financirani sredstvima Europske unije

3.1. Za provedbu programa financiranih sredstvima Europske unije su planirani rashodi u iznosu 49.980.768,00 kn, a izvršeni su u iznosu 34.153.703,00 kn. Prema izvorima financiranja, izvršeni su rashodi iz sredstava Europske unije u iznosu 24.308.458,00 kn, iz državnog proračuna u iznosu 9.408.467,00 kn, te iz drugih pomoći u iznosu 436.778,00 kn. Izvršeni rashodi se odnose na financiranje projekata iz programa IPA 2007 u iznosu 17.389.634,00 kn, programa PHARE 2006 u iznosu 15.766.536,00 kn, programa IPA 2010 u iznosu 937.744,00 kn, te programa PHARE 2005 u iznosu 29.894,00 kn. Realizacija programa se provodila u skladu s planiranim aktivnostima.

Podaci o poslovnim događajima su evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima u skladu s propisima i na temelju vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava, osim u dijelu projekta Integracija hrvatskog carinskog informacijskog sustava s carinskim informacijskim sustavom Europske unije financiranog iz programa PHARE 2006. Carinska uprava nije na jedinstven i dosljedan način, prema ekonomskoj klasifikaciji, odnosno vrsti rashoda, planirala sredstva za provedbu tri podprojekta iz navedenog programa (podprojekti ITMS, NCTS, EMCS - faza 3). Na temelju ugovora zaključenih u studenome 2008. i veljači 2009., za provedbu navedenih podprojekta, što se odnosi na nabavu usluga razvoja softvera, planirana su sredstva u financijskom planu za 2010. Dio sredstava u iznosu 4.808.345,00 kn je planiran, te rashodi izvršeni i evidentirani na analitičkom računu ulaganja u računalne programe, a dio sredstava u iznosu 7.334.515,00 kn je planiran, te rashodi izvršeni i evidentirani na analitičkom računu intelektualnih i osobnih usluga.

Državni ured za reviziju je mišljenja da rashodi vezani za razvoj softvera imaju karakteristike ulaganja u nabavu nefinancijske imovine, te su se trebali u cijelosti planirati i izvršavati s računa predviđenog za te namjene u Računskom planu koji je sastavni dio Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. S obzirom da je softver potrebno i redovito održavati, na opisani način ulaganja evidentirana u imovini predstavljaju osnovu za zaključenje ugovora o održavanju softvera.

3.2. *Carinska uprava prihvaća mišljenje Državnog ureda za reviziju.*

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju obavljena je financijska revizija Carinske uprave za 2010. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je bezuvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, u skladu s prihvaćenim okvirom financijskog izvještavanja, financijski izvještaji u svim značajnijim odrednicama objektivno iskazuju rezultate, te stanje imovine i obveza.

Revizijom nisu utvrđene nepravilnosti i propusti vezani uz usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, koji bi utjecali na izražavanje drukčijeg mišljenja.

4. Djelokrug rada Carinske uprave je utvrđen odredbama Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva financija. Carinska uprava je tijekom 2010. započela s postupcima ustrojavanja financijskog upravljanja i kontrola u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru i Pravilnika o provedbi financijskog upravljanja i kontrola u javnom sektoru.
 Za obavljanje poslova tijekom 2010., ostvareni su prihodi u iznosu 619.944.816,00 kn, rashodi u iznosu 600.893.970,00 kn, te je iskazan višak prihoda u iznosu 19.050.846,00 kn. Prihodi za obavljanje djelatnosti su ostvareni iz državnog proračuna u iznosu 595.229.475,00 kn ili 96,0%, te pomoći iz inozemstva u iznosu 24.715.341,00 kn ili 4,0% ukupnih prihoda. Ostvareni prihodi su korišteni za predviđene namjene. Vrijednosno značajniji rashodi se odnose na rashode za zaposlene u iznosu 382.689.179,00 kn ili 63,7%, te materijalne rashode u iznosu 188.728.866,00 kn ili 31,4% ukupno izvršenih rashoda. Potraživanja na koncu 2010. su iskazana u iznosu 24.591.518,00 kn i veća su za 14.811.101,00 kn u odnosu na početak godine, najvećim dijelom zbog iskazanih potraživanja za dane predujmove za nabavu prijevoznih sredstava i opreme za carinski laboratorij u iznosu 17.379.856,00 kn, a kojih u 2009. nije bilo. Obveze su na koncu 2010. iskazane u iznosu 49.171.481,00 kn i u odnosu na konac 2009. manje su za 3.903.993,00 kn ili 7,3%. Vrijednosno značajnije obveze se odnose na kratkoročne obveze za zaposlene u iznosu 32.534.595,00 kn (plaća za prosinac 2010.), te obveze za materijalne rashode u iznosu 10.844.206,00 kn. Carinska uprava je u 2010. obavljala aktivnosti u skladu s djelokrugom rada i prema financijskom planu.
 Koncem 2010. Carinska uprava je imala 3 201 zaposlenika. Za revidirano razdoblje, ravnatelj do 29. rujna 2010. je bio Mladen Barišić, od 30. rujna do 16. veljače 2011. privremena ravnateljica je bila Vesna Kadić Komadina, a od 17. veljače 2011., ravnatelj je Hrvoje Čović.

Za 2010. je donesen plan nabave roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti 31.169.800,00 kn. Prema izvješću o nabavi, nakon provedenih postupaka javne nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi zaključeno je 55 ugovora u vrijednosti 28.813.091,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost.

Na temelju provedenih otvorenih postupaka nabave roba, usluga i radova zaključeno je 33 ugovora u vrijednosti 24.778.941,00 kn, na temelju pregovaračkih postupaka bez prethodne objave zaključeno je deset ugovora o nabavi usluga i radova u vrijednosti 2.820.853,00 kn, te na temelju postupaka nabave roba, usluga i radova prema Dodatku II. B zaključeno je 12 ugovora u vrijednosti 1.213.297,00 kn. Na temelju okvirnih sporazuma zaključeno je 12 ugovora u vrijednosti 20.294.650,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost.

Za nabavu telefonskih usluga u iznosu 5.252.416,00 kn, električne energije u iznosu 2.786.578,00 kn, goriva u iznosu 1.224.422,00 kn, plina u iznosu 250.202,00 kn, što ukupno iznosi 9.513.618,00 kn, Carinska uprava nije provela postupke nabave propisane odredbama Zakona o javnoj nabavi. Postupci nisu provedeni jer su navedeni predmeti nabave obuhvaćeni nabavnim kategorijama koju objedinjeno za tijela državne uprave provodi Ured za središnju javnu nabavu Vlade Republike Hrvatske. Prema zaključku Koordinacije za gospodarstvo Vlade Republike Hrvatske iz rujna 2009., ministarstva, središnji uredi i državne upravne organizacije neće zaključivati nove ugovore o javnoj nabavi, jer će poslove nabave obavljati središnje tijelo za nabavu. Ured za središnju javnu nabavu je tijekom 2010. započeo s provedbom navedenih postupaka nabave, te su s ponuditeljima čije su ponude odabrane za nabavu električne energije, goriva i plina zaključeni okvirni sporazumi u 2010., dok se za nabavu telekomunikacijskih usluga predviđa zaključenje okvirnog sporazuma i ugovora nakon završetka postupka nabave u 2011.

Realizacija programa financiranih sredstvima Europske unije, te drugih programa iz djelokruga rada Carinske uprave, obavljena je u skladu s planiranim aktivnostima. Carinska uprava postupila je prema danim nalogima Državnog ureda za reviziju na temelju obavljene revizije za 2009.

Revizijom utvrđene činjenice koje se odnose na ustrojavanje sustava unutarnjih financijskih kontrola, evidenciju potraživanja za carine, carinska davanja, posebnih poreza i trošarina, te planiranje rashoda za provedbu programa financiranih sredstvima Europske unije, nisu utjecale na istinitost financijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonima i propisima, te je izraženo bezuvjetno mišljenje.